

Tlačová správa agentúry FRA
Viedeň 11. júna 2020

Pandémia COVID-19 poukazuje na význam silnej ochrany základných práv

Podľa správy agentúry FRA o základných právach 2020 rastúca neznášanlivosť a útoky na základné práva osôb neprestávajú oslabovať významný pokrok, ktorý sa v priebehu rokov dosiahol. Popri tom, ako sa Európa začína spamätávať z pandémie COVID-19, pozorujeme zhoršovanie existujúcich nerovností a hrozieb pre spoločenskú súdržnosť.

„Pandémia COVID-19 má a aj naďalej bude mať ďalekosiahly vplyv na základné práva všetkých osôb žijúcich v EÚ. Je pravdepodobné, že pretrvávajúce nerovnosti, obťažovanie a predsudky sa budú zhoršovať,“ vyhlásil riaditeľ agentúry FRA [Michael O’Flaherty](#). *„Vlády musia zabezpečiť, aby plánovanie ‚nového normálneho stavu‘ viedlo k férovej a spravodlivej spoločnosti, ktorá ctí dôstojnosť každej osoby a zabezpečuje, že nikto nezostane opomenutý.“*

V [správe o základných právach 2020](#) agentúry FRA sa poukazuje na pokrok i nedostatky v oblasti ochrany ľudských práv v EÚ v uplynulom roku. V jej [hlavnej časti](#) sa pozornosť zameriava na to, ako sa zvýšila viditeľnosť Charty základných práv EÚ a ako podnietila rozvoj novej kultúry základných práv na úrovni EÚ. Na vnútroštátnej úrovni je však informovanosť o charte stále obmedzená, rovnako, ako aj jej používanie, a to napriek tomu, že je právne záväzná už 10 rokov. Veríme, že predložené informácie povzbudia ostatných vrátane vlád, aby prevzali zodpovednosť za tento významný nástroj a zabezpečili jeho uplatňovanie v plnom rozsahu, vďaka čomu by mohol skutočne pomáhať meniť životy ľudí.

Medzi ďalšie identifikované kľúčové témy patria:

- Dodržiavanie **základných práv na hraniciach** je stále jednou z najväčších výziev v oblasti ľudských práv v EÚ. Migranti umierali na mori, zažívali násilie a bol im odopieraný vstup na pozemných hraniciach. Niektoré členské štáty ohrozovali humanitárne záchranné činy. V iných krajinách migranti naďalej žili v preplnených priestoroch a čelili bezdomovectvu. Došlo aj k nárastu zadržovania detí vrátane detí bez sprievodu, ktoré boli bez opatrovníkov, ktorí by im pomáhali.
  - Členské štáty musia naliehavo zastaviť takéto porušovanie základných práv a vyvinúť účinné opatrenia na ochranu práv detí, najmä detí bez sprievodu.
- Miery chudoby detí v EÚ sa mierne zlepšili, jedno zo štyroch detí je však naďalej **ohrozené chudobou**. To znamená, že deti ešte stále idú spať hladné a žijú v zlých podmienkach, čo má negatívny vplyv na ich zdravie a vzdelávanie. Deti, ktorých rodičia sú cudzinci, sú na tom ešte horšie, ohrozené sú štyri deti z desiatich. V prípade detí v domácnostiach s osamelým rodičom je v takejto situácii jedno dieťa z troch.
  - V záujme zníženia chudoby detí by EÚ mala prijať iniciatívu záruky pre deti s jasnými cieľmi a dostatočnými finančnými prostriedkami.
- Vlády a podniky sa usilujú čo najrýchlejšie využiť potenciálne výhody **umelej inteligencie**. Zároveň s tým, ako Európska komisia a Rada Európy formulujú usmernenia a právne predpisy, sa začínajú formovať etické aspekty a aspekty základných práv.
  - EÚ a jej členské štáty by mali zabezpečiť, aby bolo v budúcich právnych predpisoch zahrnuté dôkladné a transparentné posudzovanie vplyvu využívania umelej inteligencie na základné práva, ako aj určiť nezávislé dozorné orgány.

Správa obsahuje zhrnutie a analýzu najvýznamnejších udalostí v oblasti ľudských práv v EÚ za rok 2019. Obsahuje [návrhy opatrení](#), ktoré sa týkajú Charty základných práv EÚ a jej uplatňovania členskými štátmi, rovnosti a nediskriminácie, rasizmu a súvisiacej neznášanlivosti, začleňovania Rómov, azylu, hraníc a migrácie, informačnej spoločnosti, ochrany súkromia a osobných údajov, práv detí, prístupu k spravodlivosti a uplatňovania dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

V prípade záujmu o ďalšie informácie sa obráťte na: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 653